KOMISJON

KOMISJONI OTSUS,

28. mai 2009,

millega muudetakse otsust 2006/133/EÜ, millega kohustatakse liikmesriike võtma ajutiselt haigusetekitaja *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhrer) Nickle *et al.* (männi nematood) leviku takistamiseks lisameetmeid Portugali muude alade suhtes kui need, kus kõnealust haigusetekitajat teadaolevalt ei esine

(teatavaks tehtud numbri K(2009) 3868 all)

(2009/420/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiivi 2000/29/EÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta, [1] eriti selle artikli 16 lõike 3 neljandat lauset,

ning arvestades järgmist:

(1) Kooskõlas komisjoni otsusega 2006/133/EÜ [2] rakendab Portugal tõrjeprogrammi männi nematoodi leviku takistamiseks.

(2) 16. jaanuaril 2009 teatas Ühendkuningriik komisjonile, et pidas kinni Portugalist saabunud puidust pakkematerjali, mis sisaldas elusaid männi nematoode ning ei olnud märgistatud ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni rahvusvahelise fütosanitaarmeetmete standardi nr 15 „Suunised puidust pakkematerjali kohta rahvusvahelises kaubanduses" (edaspidi „FAO rahvusvaheline fütosanitaarmeetmete standard nr 15") kohaselt, nagu on ette nähtud otsusega 2006/133/EÜ.

(3) 20. veebruaril 2009 teatas Belgia komisjonile Portugalist pärit viiest nõuetele mittevastavast puukoore ja puidujäätmete saadetisest. Kinnipeetud puukooresaadetisega oli kaasas sertifikaat fütosanitaarse töötlemise (fumigeerimise) kohta. Otsuse 2006/133/EÜ kohaselt peab aga koort kuumutama. Kinnipeetud puidujäätmete saadetise puhul leiti lisaks ka vastuolusid saatedokumentides.

(4) 11. veebruaril 2009 teatas Hispaania komisjonile, et pidas kinni Portugalist pärit vastuvõtliku puidu koore ja puidujäätmete saadetise, millest leiti elusaid männi nematoode. 20. veebruaril 2009 ja 3. märtsil 2009 teatas Hispaania komisjonile, et pidas kinni Portugalist pärit vastuvõtliku puidu saadetise, millel puudus otsuse 2006/133/EÜ lisa punkti 1 alapunktis a nõutud taimepass. 3., 6. ja 18. märtsil 2009 teatas Hispaania komisjonile, et pidas kinni Portugalist pärit vastuvõtlikust puidust pakkematerjali saadetise, mis ei olnud märgistatud FAO rahvusvahelise fütosanitaarmeetmete standardi nr 15 kohaselt, nagu on ette nähtud otsusega 2006/133/EÜ.

(5) 1. aprillil 2009 teatas Iirimaa komisjonile, et pidas kinni Portugalist pärit puidust pakkematerjali, millest leiti elusaid männi nematoode. Lisaks teatas Iirimaa 21. aprillil 2009 komisjonile, et pidas kinni neli Portugalist pärit puidust pakkematerjali saadetist, mis ei olnud märgistatud FAO rahvusvahelise fütosanitaarmeetmete standardi nr 15 kohaselt.

(6) 24. märtsil 2009 ja 3. aprillil 2009 teatas Leedu komisjonile, et pidas kinni Portugalist pärit puidust pakkematerjali saadetise, mis ei olnud märgistatud FAO rahvusvahelise fütosanitaarmeetmete standardi nr 15 kohaselt.

(7) 2.–11. märtsil 2009 komisjoni poolt Portugalis tehtud kontrolli tulemusel selgus, et puidu ja puidust pakkematerjali liikumist ei kontrollita täies ulatuses, nagu on nõutud otsusega 2006/133/EÜ. Eelkõige avastasid inspektorid Hispaania piiril asuvaid kontrollpunkte kontrollides mitmeid rikkumisi. Seega ei saa välistada ohtu, et männi nematoodid levivad väljapoole Portugalis piiritletud alasid.

[1] EÜT L 169, 10.7.2000, lk 1.
[2] ELT L 52, 23.2.2006, lk 34.

(8) Kõnealuseid mitmes liikmesriigis tehtud uusi leide ja komisjoni korraldatud kontrolli tulemusi silmas pidades on vaja, et Portugal tugevdaks ametlikku kontrolli seoses vastuvõtliku puidu, koore ja taimede liikumisega piiritletud alalt teistesse piirkondadesse maksimaalse võimaliku tasemeni, et tagada otsuses 2006/133/EÜ sätestatud tingimuste täitmine. Ametlik kontroll peaks keskenduma sellisele liikumisele, mille puhul on suurim oht, et männi nematood levib piiritletud aladelt välja. Pettuseohtu vähendamiseks tuleks ametlikult kontrollida vastuvõtliku puidu, koore ja taimede väljavedu piiritletud aladelt. Kõnealuse ametliku kontrolli tulemused tuleks edastada komisjonile ja teistele liikmesriikidele kord nädalas, et neil oleks võimalik olukorra muutumist Portugalis üksikasjalikult jälgida.

(9) Selleks et suurendada järelevalvet toodete üle, mis võivad soodustada männi nematoodi levikut teistesse liikmesriikidesse, on asjakohane tugevdada liikmesriikides ametlikku kontrolli Portugalist pärit vastuvõtliku puidu, koore ja taimede sisseveol nende territooriumile. Kõnealune ametlik kontroll peaks hõlmama dokumentide kontrollimist, identsuskontrolli ja vajaduse korral ka fütosanitaarkontrolli, mille käigus võib uurida männi nematoodi esinemist. Ametliku kontrolli sagedus peab olema ohuga proportsionaalne. Rikkumiste selgumisel tuleb võtta direktiiviga 2000/29/EÜ ette nähtud asjakohased meetmed.

(10) Praegu ei ole otsuses 2006/133/EÜ sätestatud nõudeid, mida tuleks kohaldada piiritlemata aladelt pärit vastuvõtliku puidu suhtes, mis esineb pakkimispuidu, tugipostide ja aluspuude kujul, kaasa arvatud puit, millel ei ole säilinud looduslikku kumerat pinda, samuti pakkekastide, puitpakendite, salvede, vaatide ja muude samalaadsete pakenditena, puitaluste, äärtega puitaluste ja muude kaubaalustena, kaubaaluste puidust äärtena – vaatamata sellele, kas neid kõikvõimalike objektide veol tegelikult kasutatakse või mitte – (edaspidi „vastuvõtlik puit ja pakkematerjal") ning mida veetakse piiritletud aladelt teistesse liikmesriikidesse või kolmandatesse riikidesse, ega ka kõnealuse kauba liikumise suhtes piiritletud aladelt, kus männi nematoodi esinemine on teada, puhvervööndiks määratud piiritletud aladele.

(11) Selliste nõuete puudumine tuleneb asjaolust, et piiritlemata aladelt pärit vastuvõtlikust puidust pakkematerjali puhul ei ole männi nematoodiga nakatumise ohtu, isegi kui selle liikumine toimub piiritletud aladel. Paraku ei ole praegu võimalik eristada nimetatud pakkematerjali sellest pakkematerjalist, mis on pärit piiritletud aladelt, kui see ei ole märgistatud FAO rahvusvahelise fütosanitaarmeetmete standardi nr 15 II lisa kohaselt, nagu on ette nähtud otsusega 2006/133/EÜ.

(12) Ettevaatusprintsiipi järgides käsitavad liikmesriikide vastutavad ametiasutused mis tahes alalt pärit vastuvõtlikust puidust pakkematerjali, mis viiakse välja piiritletud aladelt ja mis ei ole märgistatud FAO rahvusvahelise fütosanitaarmeetmete standardi nr 15 II lisa kohaselt, kui otsusele 2006/133/EÜ mittevastavat kaupa. Seepärast on asjakohane keelustada piiritlemata aladelt pärit kauba liikumine piiritletud aladelt liikmesriikide piiritlemata aladele või kolmandatesse riikidesse; samuti sellise kauba liikumine piiritletud aladelt, kus männi nematoodi esinemine on teada, puhvervööndiks määratud piiritletud aladele, välja arvatud juhul, kui on võimalik tõestada, et kauba puhul ei ole männi nematoodi levitamise ohtu.

(13) Sellist kaupa saab nimetada ohutuks männi nematoodi levitamise suhtes, kui seda on töödeldud FAO rahvusvahelise fütosanitaarmeetmete standardi nr 15 I lisas kirjeldatud heakskiidetud viisil ning märgistatud vastavalt kõnealuse standardi II lisale. Praegu ei ole muud alternatiivi ohutuse tagamiseks samal tasemel, eelkõige seepärast, et ühenduse tasandil puudub süsteem, mis nõuaks liikmesriikide vastutavatelt ametiasutustelt päritolusertifikaadi väljastamist pakkematerjali tootmiseks kasutatavale vastuvõtlikule puidule, ning et selliseid meetmeid ei ole võimalik võtta lühikese aja jooksul.

(14) On alust eeldada, et puitpakendi puhul, mis on valmistatud puidust, mille paksus on kuni 6 mm, on männi nematoodi levitamise oht väiksem kui paksemast materjalist puitpakendi puhul. Seepärast on asjakohane jätta kõnealused puitpakendid, olenemata nende valmistamiseks kasutatud puidu päritolust, välja FAO rahvusvahelise fütosanitaarmeetmete standardi nr 15 kohastest töötlemis- ja märgistamiskohustustest.

(15) Selleks et anda ettevõtjatele piisavalt aega käesolevas otsuses sätestatud nõuetega kohanemiseks, ei tohiks otsust kohaldada enne 16. juunit 2009.

(16) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taimetervise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust 2006/133/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 2 esimese lõigu järele lisatakse järgmine lõik:

„Portugal peab tagama ametliku kontrolli maksimaalse võimaliku taseme, kontrollides lisa punktis 1 sätestatud

tingimustele vastavust vastuvõtliku puidu, koore ja taimede liikumisel tema territooriumi piiritletud aladelt teiste liikmesriikide või kolmandate riikide piiritlemata aladele. Erilist tähelepanu tuleb pöörata liikumistele, mille puhul on kõrgendatud oht männi nematoodi levimiseks piiritletud aladest väljapoole. Kõnealune ametlik kontroll peab toimuma kohtades, kus vastuvõtlik puit, koor ja taimed viiakse piiritletud alalt välja. Kord nädalas tuleb kõik tulemused edastada komisjonile ja teistele liikmesriikidele."

2) Artikkel 3 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 3*

1. Muud sihtliikmesriigid kui Portugal peavad ametlikult kontrollima Portugalist nende territooriumile saabuvat vastuvõtlikku puitu, koort ja taimi. Kõnealune kontroll peab hõlmama dokumentide kontrolli, mille käigus kontrollitakse markeeringu olemasolu ja selle vastavust käesolevale otsusele, identsuskontrolli ja vajaduse korral ka fütosanitaarkontrolli, mille käigus uuritakse männi nematoodiga nakatumist.

2. Lõike 1 kohase ametliku kontrolli sagedus sõltub eelkõige eri liiki vastuvõtliku puidu, koore ja taimedega seotud ohust ning käesoleva otsuse nõuete varasemast täitmisest ettevõtja poolt, kes vastutab vastuvõtliku puidu, koore ja taimede liikumise eest.

3. Kui lõike 1 kohase ametliku kontrolli käigus avastatakse rikkumisi, tuleb võtta asjakohased meetmed, mis on identsed direktiivi 2000/29/EÜ artiklis 11 sätestatud meetmetega."

3) Lisa muudetakse vastavalt käesoleva otsuse lisale.

Artikkel 2

Käesolevat otsust kohaldatakse alates 16. juunist 2009.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 28. mai 2009

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Androulla VASSILIOU

LISA

Otsuse 2006/133/EÜ lisa muudetakse järgmiselt.

1) Punkti 1 alapunkt d asendatakse järgmisega:

„d) vastuvõtlikku puitu, mis on pakkimispuidu, tugipostide ja aluspuudena, kaasa arvatud puit, millel ei ole säilinud looduslikku kumerat pinda, samuti puit, mis on pakkekastide, puitpakendi (välja arvatud puitpakendid, mis on valmistatud puidust, mille paksus on kuni 6 mm), salvede, vaatide ja muude samalaadsete pakenditena, puitaluste, äärtega puitaluste ja muude kaubaalustena, kaubaaluste puidust äärtena, mida mitmesuguste objektide veol tegelikult kasutatakse või ei kasutata, ei tohi piiritletud alalt välja viia; vastutav ametiasutus võib lubada erandit sellest keelust, kui puitu on töödeldud ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni rahvusvahelise fütosanitaarmeetmete standardi nr 15 „Suunised puidust pakkematerjali kohta rahvusvahelises kaubanduses" I lisas kirjeldatud heakskiidetud viisil ning märgistatud vastavalt kõnealuse standardi II lisale."

2) Punkti 2 alapunkt g asendatakse järgmisega:

„g) värsket vastuvõtlikku puitu, mis pärineb piiritletud aladelt ja millest valmistatakse uusi pakkekaste, puitpakendeid (välja arvatud puitpakendid, mis on valmistatud puidust, mille paksus on kuni 6 mm), salvesid, vaate ja muid samalaadseid pakendeid, puitaluseid, äärtega puitaluseid ja muid kaubaaluseid, kaubaaluste puidust ääri, pakkimispuitu, tugiposte ja aluspuid, sealhulgas puitu, millel ei ole säilinud looduslikku kumerat pinda, töödeldakse ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni rahvusvahelise fütosanitaarmeetmete standardi nr 15 „Suunised puidust pakkematerjali kohta rahvusvahelises kaubanduses" I lisas kirjeldatud heakskiidetud viisil ning märgistatakse vastavalt kõnealuse standardi II lisale."